

STICHTING NATUUR EN MILIEU

PERSBERICHT

Utrecht, 2 juli 1996

Giftige stoffen uit houten speeltoestellen.

Milieu- en consumentenorganisaties*) hebben staatssecretaris Terpstra (Volksgezondheid) gevraagd ervoor te zorgen dat houten speeltoestellen die tegen houtrot worden behandeld met wolmanzouten, niet meer worden geplaatst. Voor gewolmaniseerde toestellen die nu in gebruik zijn, dient zo snel mogelijk een oplossing te worden gevonden. Wolmanzouten bevatten giftige bestanddelen. Er zijn aanwijzingen dat kinderen die in aanraking komen met gewolmaniseerd hout een gezondheidsrisico lopen.

Op veel speelweidjes zie je ze staan: houten speeltoestellen waar kinderen naar hartelust op kunnen klimmen. Vaak is het hout van zulke speeltoestellen geconserveerd met wolmanzouten. Dat zijn CCA-zouten (bevatten koper, chroom en arseen) of CC-zouten (bevatten koper en chroom). Het behandelde hout heeft een lichtgroene en soms een lichtbruine kleur. Spelende kinderen krijgen de giftige stoffen aan hun handen en kunnen die ook in hun mond krijgen, bijvoorbeeld als ze aan hun vingers likken.

De milieu- en consumentenorganisaties maken zich, evenals vele burgers, hier al geruime tijd zorgen over. Chroom en arseen komen in kankerverwekkende vormen voor in gewolmaniseerd hout. Over de feitelijke risico's voor de kinderen die er letterlijk mee in aanraking komen, bestond tot voor kort onduidelijkheid. Uit een rapport van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne blijkt dat er kans bestaat op gezondheidsschade, hoewel er nog hiaten in de kennis zijn. Aanvullende commentaren van ervaren toxicologen geven aan dat de gezondheidsrisico's serieus zijn.

De milieu- en consumenten-organisaties concluderen dat de behandeling van houten speeltoestellen met wolmanzouten uit den boze is. De organisaties hebben daarom staatssecretaris Terpstra van Volksgezondheid verzocht om plaatsing van houten speeltoestellen die met CCA- of CC-zouten behandeld zijn op korte termijn niet meer toe te staan. Er zijn voldoende alternatieven voorhanden, zowel van hout als van andere materialen. Tevens moeten er snel maatregelen voor de bestaande gewolmaniseerde speeltoestellen.

*) Stichting Natuur en Milieu, Vereniging Milieudefensie, NIVON, De Kleine Aarde, Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen, Alternatieve Konsumenten Bond, Stichting Gezondheid en Milieu, Bouw- en Houtbond FNV

STICHTING NATUUR EN MILIEU

Aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport
mevrouw E. Terpstra
Postbus 5406
280 HK Rijswijk

Afschrift ter kennisneming

Utrecht, 2 juli 1996
nize referentie: SvG\KdV\9607.002
behandeld door: mw. drs. S. van Gool
onderwerp: houten speeltoestellen

Mevrouw de Staatssecretaris,

Al geruime tijd vragen milieuorganisaties aandacht voor de gevaren van de toepassing van bepaalde houtverduurzamingsmiddelen. Daarbij wordt gewezen op de risico's voor het milieu. Wij willen u er echter op wijzen dat zich ook aanzienlijke risico's voor de humane gezondheid voordoen. Het gebruik van Wolman- of CCA-zouten (met koper, chroom en arseen) en CC-zouten (koper en chroom) voor de behandeling van houten speeltoestellen blijkt serieuze risico's op te leveren voor de kinderen die er letterlijk mee in aanraking komen.

Op allerlei speelplaatsjes zijn speeltoestellen te vinden van hout. Regelmatig worden nieuwe toestellen geplaatst. In veel gevallen is het hout van deze toestellen verduurzaamd met koper, chroom (en arseen) bevattende CCA- of CC-zouten. Enige tijd geleden is naar aanleiding van een verzoek van milieu- en consumentenorganisaties een onderzoek uitgevoerd door het RIVM naar de gezondheidsrisico's van houtverduurzamingsmiddelen. Daarin is vastgesteld dat met CCA- of CC-zouten verduurzaamd hout, zoals dat bij speeltoestellen gebruikt wordt, gezondheidsrisico's oplevert bij dermaal contact. Het betreft de aanwezigheid van Cr(VI) (zeswaardig chroom) in het verduurzaamd hout. Cr(VI) wordt beschouwd als een genotoxisch carcinogeen en is bovendien een contactallergeen voor de mens. Het RIVM heeft op grond van de gegevens uit haar rapport geen conclusies getrokken over de ernst van de gezondheidsrisico's.

Gezamenlijk hebben wij als maatschappelijke organisaties twee ervaren toxicologen geconsulteerd over de bevindingen van het RIVM (zie bijlagen). Hieruit kwamen aanvullende commentaren:

- In het RIVM rapport is geen rekening gehouden met orale opname doordat kinderen hun handen na contact met het hout, in de mond kunnen steken.
- Bij de dermale blootstelling is geen rekening gehouden met verhogen van de concentratie op de huid door glijden langs het hout. Gebeurt dit wel, dan resulteert dat in een veel hogere blootstelling aan Cr(VI). De blootstelling voor kinderen van ca. 20

kg komt dan ruim boven de MTR (0,7 ng/kg/dag), die gebruikt is bij de bodemsaneringsnorm voor Cr(VI).

- Er is geen vermelding van effecten van gecombineerde blootstelling van chroom en arseen.
- Arseenverbindingen kunnen bij de mens longkanker en zeer waarschijnlijk ook huidkanker veroorzaken.

Ondergetekende organisaties komen tot de conclusie dat het niet verantwoord is kinderen bloot te stellen aan de gezondheidsrisico's van het spelen op met CCA- of CC-zouten verduurzaamde houten speeltoestellen.

Wij vragen u dan ook zo spoedig mogelijk een regeling te treffen (mogelijk via de Warenwet) die de verduurzaming van houten speeltoestellen door middel van CCA- of CC-zouten niet langer toestaat. Er zijn voldoende alternatieven voorhanden, zowel van hout als van andere materialen.

Voor de bestaande speeltoestellen dient op korte termijn een oplossing gevonden te worden. Gaarne ontvangen wij hierop spoedig uw reactie.

Hoogachtend,
Vereniging Milicudefensie,
NIVON,
De Kleine Aarde,
Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen,
Alternatieve Konsumenten Bond,
Stichting Gezondheid en Milieu,
Bouw- en Houtbond FNV
namens dezen:
Stichting Natuur en Milieu

A.J.M. van den Biggelaar
algemeen directeur

Bijlage:

- Reactie dr. ir. F.J. Jongeneelen
- Reactie dhr. T. Lexmond

cc. Vaste kamercommissie VWS